

Kramérhusovy Král. Pražské Poštovní Noviny.

Roku 1790.

Číslo. 20.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 15 Máje.

Saukromné wogensté Zpráwy.

A hodina wždy wje a wje se přibližuje, w kteréž wogna mezy Břesťanskými Moci náři pro napomození Tur-
kům propuknutí má; a snad již oobila, když gá toto píší. Nebo galkoli Prus-
ský dwůr hleděl swůj gumysl a předs-
wzetj strýwati, tak předce wsecko na
getwo přišlo, galk mile gebo přátelská
smlauwa s Tureckým dworem w známost
wwedena byla. Turecká rada tuto smlau-
wu dne 31 ledna toho roku wšem cyzým
Ministrům w Konstantynopoli oznámila,
kteříž o tom hned swým dworům zprá-
wu učinili. Rakuský dwůr časné o tom

zwěděl od Benátské obce; na rychlost
wyprawil posla do Berlína, kterýž posel
poručeno měl, když se zpátkem wraceti
bude, aby se w Praze u Knížete Hohenz-
lohe zastawil, a gemu listy z Berlína
zastané odwedl. Nepochybne že Kníže
Hohenlohe poručeno má, pokudž toho
okolostogicnosti wyhledawagj, aby hned
s Cestau armádau dále k Pruským hra-
nicem postaupil, a zagisté tímto časem
wexhyby Pruského dwora wje přigaty
nebuda.

Wogna tedy gest gistotná; Ruso-
wé a Rakusšané musgji na Poláky a
Prussany wyrazyti, galk mile se k tomu

přij-

příležitost nashodí. Powědomo gest, že se dworowé, Rusky a Rakausky, přes celau zymu k té připadnosti chystali. Rusowé své wogsto z Moldawy obrátili nazpátek ke Kyowu, a zde znamenité spjze založili; totěž y Rakusane činili, nebo z Morawy do Halicje wogsto přeložili, a tam na hranicích w Brodech spjzi shromáždili. Krom toho také Rakausky dwur wsecky Morawské a České tmy neb regimenty z Vher poslal nazpátek na gich předešlá místa, a wsecky Německé a Vherské granatyry přeložil do Rakaus a do Morawy, tak aby tento lid, kdež potřeba kázati bude, tím lépe při ruce býti mohl. Tiro wseckni turowé stále do pole přichystáni byli, a mnohy pěši tem gest 5 tisíc mužů sylny. Ostatně Česká armáda, která proti Polákům a Prusánům státi bude, aspoň giž 2krát sto tisíc mužů sylná gest.

Krom toho swrchu praweného Ruského wogsta, které se zpátkem ke Kyowu hnulo, Bnize Potemkyn w Mohylowském okolí asy ke čtyřiceti tisícům Bozáků a Kalinů pohromadě drží, a gíným řádným wogstem fraginu Burland, kteráž bez toho k Rusům nakloněna gest, osadí. Toto náležitě wyprawené wogsto bez podoby nagednan se hne, a následujcým pořádkem do nepřátelské země wtrhne: Bozácy a Kalinicy, genž w Mohylowském okolí pohromadě stoji, wpadnan do Litwy, a wsecko smahem poplenj. V Kyowa stogjcy wogsto wtrhne do Wolhynje, položi se za řeku Půstici, a spoje se z Rakauským lidem, který z Halicje přes Brody potáhne, celau Wolhynyi a Vkraynu od wyhubené Litwy a malého Polska oddělí, a wse-

cken průchod nepřátelům mezy těmito fraginami obmezý.

Klasse ostatnj králowské w Halicyi stogjcy wogsto w prawo sgednotj se s společným Ruským a Rakauským lidem, a w lewo v Běly s nass králowstau blawonj armádu. Tato armáda stahuge se k Holomancy, a potáhne se přes Těssin až k Halickému pluku, a druhau stranau přes Opawu a Jeđerndorf k Českému pluku, kterýž pod zprávou Bnizete Hohenlohe pewnosti Ples chrániti, a wseckým wpádům, kteréžby snad nepřátelé z Blacka před se wzyti chtěli, na odpor státi bude. — W Halicyi pozůstáwagjcy wogsto pod swau zprávou miji bude polnj šbragnosta hrabě Kolorado, a blawnj armádu, galž giž známo, polnj Maršalek Landon, gehož prawé křídlo Prync de Ligne, a lewé křídlo hrabě Braun powede.

Neyprwé tedy Rusowé wpadnan do Polska, a to syce wšim dobrým práwem, protože Polácy neyblížši susedé Rusů, s Tureckým dworem wčiniwse smlanwu, za weřejně nepřátely Rusů se prohlásyli, a druhé, poněwadž Rusowé ne na swém, nybrž na nepřátelském gruntu wognu wěsti chtěgj. Ostatně z tohoto ze wšeho widjme, že se nyněgjš Pruská wálka neywjce na nepřátelském gruntu, totiž w Slezsku a Polsku, wěsti bude.

W těchto dnech přišla sem do Prahy zpráva z Wjdně, že polnj Maršalek Landon dosarwad do Morawy neogel; následowně saudití můžeme, že wálečné raženj w Čechách a Morawě gestě tak brzy swého počátku newezme. Mezzy tím ale předce wsecko wogsto na zas-

wos

wolání přichystáno gest, a každý pataz lion, krom ostatní polní artilerie, 3 kusy na Stilibernj kanle při sobě má. — Zbírání rekrutů nanovo rozepsáno gest, a koňové gestě se dosavad v velikém počtu k armádě swádějí. — Dne 8ho přitáhla do Prahy 3 Wjdné kompanie dělostřelců. — Dne 11 toho několik batalionů pěchoty, a několik dywizí gizdy wytrhlo z Čech, a přímo táhnau do Moravy.

3 Halicje se pisse na den 30 dubna: Odonellstj a Kernerstj dobrowolnjcy dosawad werbugj, a počet gich znamenitě roste. Dne 24 dubna opět 1,500 rekrutů přivedeno bylo do Lwowu, kteří hned nato do Čech a do Moravy k swým tmiům odtráhli. Batalion Laudonské pěchoty, který z částky w Lwowě, a z částky w Jaroslawi leží, opět o 4 kompanie, neb asy o 600 mužů sylněgssj bude, kterýžto lid již z Moravy do Halicje táhne. Ostatně wsecko wogssko již pomalu dělostřelcey opatřeno bude. — 3 swobodné Polské obce přišla zpráva, že Stawowé 12 tisíc wogsska na Halické hranice vyslali, poněwadžby toho opatrnost žádala. Sedm tisíc gest pěchoty, a pět tisíc gizdy.

3 Saských hranic pisse se na den 20 dubna: My tedy předce již wěřiti můžeme, že nássi sausedé Sasowé při nyněgssj Pruské wogně, která tak říkaje newyhnutečná gest, žádného podjlu mjeti nebudau, a následowně že neutral zůstana, nebo naše Saské hranice z oba stran dosawad odewssého wálečného lidu vprázdňeny gsau. Také w Halli ležící tnowé dostali poručení, gah mile wytráhna, aby na Saský grunt nekročili.

Sas z Berlina slyssime, k armádě w Pruské zemi, kterau powedau Generálowé Senkel a Kalfrat proti Rusum, přitazý se pluk Poláků.

3 Berlina 27 dubna. Ze Sas tozliko 18 tisíc koňů pro Pruskau armádu se očekává, podle čehož se může souditi, že Dráždanský dwůr při nyněgssj wogně w žádné nepřátelstwo zapleten nebude. Dne 16 máge celá Pruská armáda již w swém náležitém řádu státi bude. — Když onehdy Rakauský Wyslanc Rnize Kays s geho Milostj nássim Králem rozmlauwal strany pokoge, dal (prý) mu Midenář tuto odpověd: "Můž býti, že budeme shromáždění držeti w přicíně gednání o pokog; ale teď již možná není w tom překaziti, aby armáda do pole newytáhla. Druhého dne po této audyency Rnize Kays oznámil (prý) swým slaužjcým, genž zde w zemi zrozeni gsau, aby se o ginau službu postarali, protožby on brzy z Berlina odjel.*) — Mezy tím předce mnozí z nássich oficyrů po tu chwili o wogně pochybowali, o čemž když Generál Melendorf zwěděl, dal jim při heslu neb parole oznámiti, aby o wálečném tažení nikterak nepochybowali, a gisti byli, že jim w těchto dnech polní plat wykazán bude.

*) Podle giné zpráwy slyssime, že Rnize Kays skutečně Berlin, tak gako Pruský Posel při nássim králowssém dwore w brzkém času Widen opustil. Pokud taro zpráva prawdivá, tedy o Pruské wogně wje pochybowati nesmíme, a snad počátek nepřátelstwa, když totiž která strana do nepřátelské země wtrhne, bude to wy-

powědění wogny, na kterěz giž tak
dlaubý čas wšickni lidé s dycheiwoz-
stj očekáwali.

Od nassj armády po Tureckých hra-
nicých dosawad zjídka přicházegj zprá-
wy, a kterěz přigdan, nehrubě nám
mnoho důležitého wyprawugi. Podle
neypošledněgssj zpráwy slyssime, že oko-
lo Widjna Turcy weliký počet čayek
magj; za kterauž přjcinau mnozý pra-
wj, že nássi, prwe než dobywání Wi-
djna před se wezmán, bitwu na wodě
swěsti, aneb náplným střilením z kusů
Turecké lodj rozplássiti musegj. Mezy
tjm od Orsowy wšickni nástrogowé po
wodě odplynuli. Armáda, která k do-
býwání přjena gest, obsahuge w sobě
30 pátalionů pěchoty a 18 dywizj glidy.

*) Widjn, po slowensku Woden, gest
perwnost při Dunagi na Bulgarstých
hranicých. To místo má perwný hrad,
z kterého Turcy průchod přes Du-
nag střilením z kusů zamýziti mohau.
Medaleho toho města roku 1443 Or-
dina Jan Hunyades učinil autoč na
Turky, a tak slawně nad njmi swjz-
tězyl, že gich 30 tisíc na místě zús-
talo. Také Zymund Batory, Sz-
dnáhradstě Rnjže, w témž místě ro-
ku 1595 porazyl Turky na hlavu,
a zabynulo gich 19 tisíc. Marg-
krabi Ludwisk Bádén, wzaw prwe
mocnan rukau Wysu, také ssel k Wi-
djnu roku 1689. W té straně v per-
wnosti shromáždili se Turcy. Marg-
krabi učinil na ně autoč dne 14 říj-
na, porazyl ge na hlavu, a ty, genž
hradu bránili, přinutil za 4 dny po
porážce hrad nassim odewzdati; wssak

ale následugjého roku Widjn opě-
Turkům dostal se do rukau.

Dne 20 dubna ráno okolo 9té ho-
diny w Kladowě w prachárně, kdež asy
1,500 centnýřů prachu leželo, gakausy
náhodau wysšel oheň. S brozným a
strassliwym hřmotem wyletěl prachár-
na do powětrj, a hrad w tom okamžení
byl na gedné hromadě. Při tom nez-
stěstj 28 lidí bjdně zabynulo, a 59 osob,
mezy kterýmiž gest Obrst Klemes, bylo
poraněno.

Dle listu z Negotjna, pozůstáwá v
Widjna 20 tisíc Turků, mezy kterýmiž
ale mnoho ničemného lidu gest. Ar-
máda neywysšjho Wezýra stahuge se
dohromady mezy Aldryanopolj a Wysau.
Ležení pro náš lid gest 3 mile od Bu-
farestu naraženo, a proti Durčewu při
řece Argis obráceno.

Orsowskej Turcy dne 16 dubna
wyrábli z perwnosti, a nasse strážce až k
Tymočku ge prowázely. Pro bezpečnost
dwa wzácněgssj Turcy zůstali v nás w
zastawě. Wtynj podle gisřegssj zpráwy
slyssime, že tam nássi 154, totiž 106 mo-
sazných a 48 železných kusů, též 18 mož-
dřů wybogatowali. Táž zpráwa také
činj zmjinku, že w Orsowě as 1,500 lidí
hogowného, a wšeho lidu dohromady
ke třim tisícům pozůstáwalo. Orsowa-
né wjc se letního než zimního času obá-
wali, protožeby při teplegssich dnech pr-
sinrad w kazematich byli zabynauti mu-
syli. Mustafa Ağa wyhlížel gako cykár-
osmahlý, s brozyrednanu bradau a w o-
sswětlém Tureckém oděwu, a gebo tur-
ban byl celý od kauce oěadlý. Turcy
kapitulanti byli pussřeni do podzemních
stanů w Šupánku, dořudby wjtr nevtichl,
a Turcy